

105**DEKRET**

z dnia 13 maja 1953 r.

o zmianie niektórych przepisów kodeksu wojskowego postępowania karnego.

Art. 1. W dekrete z dnia 23 czerwca 1945 r. — kodeks wojskowego postępowania karnego (Dz. U. Nr 36, poz. 216, z 1947 r. Nr 65, poz. 390 i z 1951 r. Nr 47, poz. 342) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 35 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. § 1. Wykonanie kary porządkowej zarządza sąd lub prokurator wojskowy zależnie od tego, kto karę wymierzył.”;

2) w art. 48 § 1 i § 2 oraz w art. 49 skreśla się wyraz „wojskowego”;

3) art. 50—52 otrzymują brzmienie:

„Art. 50. § 1. obrońcą może być osoba wpisana na listę obrońców wojskowych.

§ 2. Na listę obrońców wojskowych może być wpisany:

- a) adwokat,
- b) samodzielny pracownik nauki w zakresie nauk prawnych,
- c) osoba, która zajmowała co najmniej przez 3 lata stanowisko oficera służby sprawiedliwości.

§ 3. Na listę obrońców wojskowych można wpisać tylko osobę, która daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków obrońcy wojskowego.

§ 4. Wpis na listę obrońców wojskowych zarządza Szef Zarządu Sądownictwa Wojskowego na prośbę osoby ubiegającej się o wpis; adwokata można wpisać na listę obrońców wojskowych również z urzędu.

§ 5. W sprawie, w której żaden z oskarżonych nie jest żołnierzem, obrońcą może być również adwokat nie będący obrońcą wojskowym, chyba że przewodniczący sądu uzna, iż względ na bezpieczeństwo Państwa na to nie pozwala.

§ 6. W sprawie, w której oskarżonym jest żołnierz, przewodniczący sądu może dopuścić lub wyznaczyć w charakterze obrońcy adwokata nie będącego obrońcą wojskowym, jeżeli wybór lub wyznaczenie obrońcy spośród obrońców wojskowych napotyka na trudności.

§ 7. Jeżeli wybór lub wyznaczenie obrońcy stosownie do przepisów poprzedzających napotyka na trudności, przewodniczący sądu może dopuścić do udziału w sprawie w charakterze obrońcy oficera lub generała w czynnej służbie wojskowej.

§ 8. Żołnierzami w rozumieniu § 5 i § 6 są osoby określone w art. 76 Kodeksu Karnego Wojska Polskiego.

Art. 51. § 1. obrońcę wojskowego skreśla się z listy obrońców wojskowych w przypadku:

- a) śmierci,
- b) utraty praw publicznych, obywatelskich praw honorowych lub prawa wykonywania zawodu,
- c) braku wymagań określonych w art. 50 § 2 lub § 3,
- d) na prośbę obrońcy wojskowego, który nie jest adwokatem.

§ 2. obrońcę wojskowego można skreślić z listy obrońców wojskowych, jeżeli nie wykonuje swych obowiązków co najmniej przez okres jednego roku; obrońca

wojskowy, który jest adwokatem, może być również na swoją prośbę skreślony z listy obrońców wojskowych.

§ 3. obrońcę wojskowego można tymczasowo zawiesić w prawie wykonywania obowiązków obrońcy wojskowego w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego lub dyscyplinarnego.

§ 4. Skreślenie z listy obrońców wojskowych i zawieszenie w prawie wykonywania obowiązków obrońcy wojskowego zarządza Szef Zarządu Sądownictwa Wojskowego.

Art. 52. § 1. Od zarządzenia w sprawie odmowy wpisu na listę obrońców wojskowych, skreślenia z tej listy lub zawieszenia w prawie wykonywania obowiązków obrońcy wojskowego służy zainteresowanemu odwołanie do Ministra Obrony Narodowej.

§ 2. Odwołanie wnosi się na piśmie do Szefa Zarządu Sądownictwa Wojskowego w ciągu 14 dni od za wiadomienia o wydanym zarządzeniu; wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania zarządzenia.”;

4) w art. 54 wyraz „Kierownik” zastępuje się wyrazem „Przewodniczący” oraz skreśla się wyrazy: „w jednej instancji”;

5) w art. 57 skreśla się wyraz „wojskowemu”;

6) w art. 185 § 3 skreśla się wyraz „wojskowego”;

7) w art. 228 dodaje się § 4 w następującym brzmieniu: „§ 4. Na postanowienie sądu w sprawie przeprowadzenia albo uzupełnienia dochodzenia lub śledztwa służy prokuratorowi zażalenie”;

8) art. 260 § 2 i art. 284 § 1 otrzymują brzmienie:

„Art. 260. § 2. Orzeczenia Najwyższego Sądu Wojskowego jako sądu pierwszej instancji podlegają rewizji w trybie nadzoru sądowego zgodnie z przepisami działu X.

Art. 284. § 1. Wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu wojskowego, może nastąpić tylko wtedy, gdy:

- a) wyjdzie na jaw, że orzeczenie wydano pod wpływem fałszywego zeznania świadka, biegłego lub tłumacza, sfałszowanego dokumentu lub dowodu rzeczowego albo przekupstwa,
- b) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody, nieznanne przedtem sądowi, stwierdzające winę niewinnionego albo że skazany jest niewinny lub że skazano go za inne przestępstwo niż to, które popełnił.”;

9) art. 285 uchyla się;

10) w art. 286 § 1 po wyrazach: „bracia i siostry” skreśla się wyrazy: „a także”, po wyrazach zaś „właściwy dowódca” dodaje się wyrazy: „a także związek zawodowy lub inna organizacja społeczna, której członkiem jest lub był skazany.”;

11) art. 288 otrzymuje brzmienie:

„Art. 288. Wniosek o wznowienie postępowania składa się prokuratorowi wojskowemu właściwemu dla sądu wojskowego, który orzekł w pierwszej instancji; prokurator wojskowy w miarę potrzeby przeprowadza dochodzenie, a następnie przedkłada sprawę wraz ze swym wnioskiem Najwyższemu Sądowi Wojskowemu.”;

12) w art. 291 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i § 3 w następującym brzmieniu:

„§ 2. Sąd nie może również orzec kary większej niż ta, na którą poprzednio skazano, jeżeli wznowienie postępowania na niekorzyść skazanego z powodu ujawnienia nowych okoliczności określonych w art. 284 § 1 lit. b) nastąpiło po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku.

§ 3. W sprawach zakończonych orzeczeniem uniewinniającym lub umarzającym sąd stwierdzając winę oskarżonego nie wymierza kary, jeżeli wznowienie postępowania nastąpiło z przyczyn i po upływie terminu określonego w § 2.”;

13) art. 308 § 1, art. 309 — 311 i 313 § 1 otrzymują brzmienie:

„Art. 308. § 1. Najwyższy Sąd Wojskowy w związku ze złożeniem wniosku rewizyjnego lub wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego może wstrzymać wykonanie kary do czasu rozpoznania sprawy; odmowa wstrzymania nie wymaga uzasadnienia.

Art. 309. § 1. Wykonanie kary może być odroczone lub przerwane:

- a) w razie choroby skazanego, uniemożliwiającej wykonanie wymierzonej kary, do czasu wyzdrowienia,
- b) w razie ciąży kobiety, uniemożliwiającej wykonanie wymierzonej kary, do upływu trzech miesięcy od rozwiązania,
- c) jeżeli interes Państwa lub istotne względy społeczne tego wymagają.

§ 2. Odroczenia lub przerwy udziela na posiedzeniu niejawnym sąd wojskowy po wysłuchaniu wniosku prokuratora wojskowego; na postanowienie w tym przedmiocie prokuratorowi wojskowemu służy zażalenie.

§ 3. Na wniosek prokuratora wojskowego lub po wysłuchaniu jego wniosku sąd wojskowy może w każdej chwili odwołać udzielone odroczenie lub przerwę; odwołanie odroczenia lub przerwy nie wymaga uzasadnienia.

Art. 310. § 1. Przewodniczący sądu wojskowego, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, kieruje je

do wykonania niezwłocznie po uprawomocnieniu się, przesyłając odpis sentencji orzeczenia z oznaczeniem daty jego prawomocności organom administracji więziennej, właściwym przełożonym wojskowym, organom bezpieczeństwa publicznego oraz innym organom lub zakładom powołanym do wykonania orzeczenia, a także właściwemu prokuratorowi wojskowemu.

§ 2. O rozpoczęciu i zakończeniu kary pozbawienia wolności oraz o wykonaniu kar innego rodzaju organy administracji więziennej lub inne organy wykonujące orzeczenie zawiadamiają sąd.

Art. 311. Prokurator wojskowy sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonaniem orzeczenia.

Art. 313. § 1. Wszelkie wątpliwości co do wykonania orzeczeń, a w szczególności co do obliczenia kary, rozstrzyga sąd lub organ, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji.”;

14) art. 316 uchyla się;

15) art. 317 otrzymuje brzmienie:

„Art. 317. Kary pozbawienia wolności wykonuje się w zakładach karnych.”;

16) art. 319 uchyla się;

17) art. 320, 321, 322 § 2 i 323 otrzymują brzmienie:

„Art. 320. Przewodniczący sądu lub prokurator wojskowy zależnie od tego, kto karę wymierzył, zwraca się do właściwego organu o ściągnięcie w trybie egzekucji administracyjnej grzywny, opłaty, kosztów i kary pieniężnej, których ukarany w oznaczonym terminie dobrowolnie nie zapłacił.

Art. 321. § 1. W razie niemożności ściągnięcia w całości lub w części grzywny, opłaty, kosztów i kary pieniężnej z majątku ukaranego, organ powołany do ściągnięcia sporządza o tym protokół i przedstawia go sądowi lub prokuratorowi, który zwrócił się o ściągnięcie.

§ 2. W przypadku wymienionym w § 1 sąd wojskowy, jeżeli uważa prowadzenie dalszej egzekucji za niecelowe, wydaje na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu wniosku prokuratora, postanowienie co do zastępczej kary pozbawienia wolności, o ile jej nie oznaczono w orzeczeniu; jeżeli kara zastępcza została w orzeczeniu oznaczona, sąd wojskowy zarządza jej wykonanie.

§ 3. Na prośbę ukaranego przewodniczący sądu wojskowego może odroczyć ściągnięcie grzywny, opłaty, kosztów lub kary pieniężnej albo rozłożyć je na raty, jeżeli natychmiastowe ich ściągnięcie pociągnęłoby dla ukaranego lub jego rodziny skutki zbyt ciężkie.

§ 4. W czasie wojny sąd wojskowy może po wysłuchaniu wniosku prokuratora wojskowego odroczyć

ściągnięcie grzywny, opłaty, kosztów lub kary pieniężnej do czasu zakończenia działań wojennych.

§ 5. Przepisy §§ 2 — 4 stosuje się do kar pieniężnych, nałożonych przez prokuratora wojskowego, z tym że postanowienia i zarządzenia wymienione w tych przepisach wydaje prokurator wojskowy.

Art. 322. § 2. Przewodniczący sądu wojskowego zawiadamia właściwe organy o degradacji i utracie praw wymienionych w § 1.

Art. 323. O wykonanie przepadku mienia, przedmiotów majątkowych, przedmiotów pochodzących z przestępstwa i narzędzi przestępstwa oraz o wykonanie obowiązku pokrycia szkody, nie wykonanych dobrowolnie przez skazanego lub których nie można wykonać bezpośrednio, przewodniczący sądu wojskowego zwraca się do właściwego organu celem wykonania orzeczenia w trybie przepisów o przepadku mienia albo w trybie egzekucji administracyjnej."

Art. 2. W dekrete z dnia 23 czerwca 1945 r. przepisy wprowadzające kodeks wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 1945 r. Nr 36, poz. 215 i z 1950 r. Nr 38, poz. 348) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„Art. 6. W sprawach należących do właściwości sądów wojskowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 79 — 82 i art. 85 kodeksu karnego z 1932 r.

Art. 7. W razie umorzenia postępowania w stosunku do nieletniego na podstawie art. 69 § 4 Kodeksu Karnego Wojska Polskiego, sąd lub prokurator wojskowy, zależnie od tego, kto sprawę umorzył, może zwrócić się do właściwego sądu powszechnego o

zastosowanie środka wychowawczego określonego w art. 69 § 2 kodeksu karnego z 1932 r.”;

2) art. 9 uchyla się.

Art. 3. W art. 9 dekretu z dnia 22 października 1947 r. o przepadku majątku (Dz. U. z 1947 r. Nr 65, poz. 390 i z 1949 r. Nr 25, poz. 179) wyraz „Prokurator” zastępuje się wyrazem „Sąd”.

Art. 4. Wpisy na listę obrońców wojskowych dokonane przed dniem wejścia w życie dekretu zachowują ważność do dnia 30 września 1953 r. Dotychczasowi obrońcy wojskowi powinni uzyskać ponowny wpis na listę obrońców wojskowych.

Art. 5. Upoważnia się Ministra Obrony Narodowej do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw jednolitego tekstu kodeksu wojskowego postępowania karnego oraz przepisów wprowadzających kodeks wojskowego postępowania karnego z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów i paragrafów.

Art. 6. Wykonanie dekretu porucza się Ministrom: Obrony Narodowej, Sprawiedliwości, Bezpieczeństwa Publicznego i Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 7. Dekret wchodzi w życie z upływem miesiąca od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki